

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

SEKRETARIAT
WZBYWEL
dnia 15.05.2012
L. dz. 675/18
Skierowano do

LRZ-4101-02-21/2012

Rzeszów, 11 maja 2012 r.

**Pan
Wiesław Wołoszyn**

**Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Rzeszowie**

Szanowny Panie Dyrektorze!

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała w Domu Pomocy Społecznej w Rzeszowie przy ul. Sucharskiego 1 (DPS) - jakość świadczonych usług dla mieszkańców w latach 2009-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 kwietnia 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania DPS w zakresie trybu i zasad przyjmowania osób skierowanych do zamieszkania, przestrzegania obowiązujących standardów usług, zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych mieszkańców, kwalifikacje personelu, prawidłowość organizacji opieki lekarskiej i pielęgniarskiej świadczonej mieszkańcom.

Stwierdzono, że organizacja DPS, zakres i poziom świadczonych usług uwzględnia wolność osobistą, intymność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej sprawności.

Z ustaleń kontroli wynika, że przed przyjęciem osoby do DPS pracownik socjalny tego domu ustalał aktualną sytuację socjalno-bytową tej osoby w jej miejscu zamieszkania i informował ją o zakresie świadczonych usług przez DPS.

Dla każdego nowoprzyjętego mieszkańca sporządzano indywidualny plan wsparcia, który był w pełni realizowany przez pracowników DPS.

W zakresie świadczenia usług bytowych ustalono, że DPS zapewnia miejsce zamieszkania zgodnie z wymaganym standardem.

W kontroli ustalono, że budynki DPS i ich otoczenie są bez jakichkolwiek barier architektonicznych, w obu budynkach znajdują się windy dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz platforma. Budynki są wyposażone w sprawny system przyzywowo - alarmowy i system alarmowo- przeciwpożarowy.

Ustalono, że DPS dysponuje 53 pokojami jednoosobowymi, 37 pokojami dwuosobowymi, 6 pokojami trzyosobowymi, wyposażonymi zgodnie z wymaganym standardem i spełniającymi warunki odnośnie powierzchni, tj. nie mniej niż 6,00 m² na osobę, z uwzględnieniem odstępstwa nie większego niż 5% od wymaganej powierzchni. Ponadto DPS dysponuje, zgodnie z obowiązującymi standardami, pomieszczeniami służącymi do zaspokajania potrzeb bytowych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych, sanitarnych i duchowych mieszkańców.

Stwierdzono, że DPS zapewnia zgodnie z wymaganym standardem warunki sanitarne w zakresie zapewnienia mieszkańcom odpowiedniej liczby łazienek i toalet.

Liczba łazienek i ich rozmieszczenie zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż 5 mieszkańców, a w przypadku toalet przez nie więcej niż 4 osoby.

Łazienki są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zamontowane pochwyty i odpowiednią powierzchnię manewru w przypadku osób poruszających się na wózkach.

Wszystkie pomieszczenia są czyste, estetycznie urządzone, sprzątane w razie potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie.

Mieszkańcy DPS mają zapewnioną odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowaną do pory roku, utrzymaną w czystości i wymienianą w razie potrzeby.

Osobom, które nie posiadają środków na zakup odzieży lub obuwia, DPS zapewnia zakupy tych rzeczy z własnych środków.

Mieszkańcy DPS mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz zagwarantowaną możliwość otrzymania środków higienicznych w sytuacji braku możliwości zakupu z własnych środków finansowych.

Mieszkańcy DPS mają zapewnioną pomoc w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych, pielęgnacji, opiekę psychologa oraz pomoc przy załatwianiu spraw osobistych.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą pielęgniarki, opiekunki i technicy fizjoterapii zatrudnieni w DPS.

Ustalono, że w zakresie usług wspomagających, DPS zapewnia udział w terapii zajęciowej, podnoszenie sprawności fizycznej i aktywizowanie mieszkańców, zaspokojenie potrzeb religijnych i kulturalnych poprzez organizację świąt, różnych dni, udział w imprezach kulturalnych i rozrywkowych, możliwość korzystania z biblioteki oraz punktu bibliotecznego w DPS, korzystania z różnorodnej prasy codziennej i tygodników, nieograniczoną możliwość nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną, znajomymi i środowiskiem.

DPS zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, przestrzegania praw mieszkańca domu oraz dostępności do informacji o tych prawach, sprawne załatwianie skarg i wniosków mieszkańców, regularny kontakt z dyrektorem domu nie tylko w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości na tablicy ogłoszeń, ale także w każdym czasie w razie potrzeby, sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

DPS zapewnia mieszkańcom, zgodnie z wymaganym standardem, 3 posiłki dziennie, z możliwością wyboru zestawu posiłków, tj. pierwszego i drugiego dania obiadowego, a kuchnia przygotowuje posiłki z uwzględnieniem deklaracji mieszkańców.

Czas wydawania posiłków wynosi co najmniej dwie godziny, a ostatni posiłek wydawany jest od godziny 18.00.

Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę, a mieszkańcy mogą spożywać posiłki w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby są karmieni.

W kontroli ustalono, że w DPS są przestrzegane warunki sanitarno-higieniczne pomieszczeń oraz warunki żywienia zbiorowego. Przestrzegane są również przepisy z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a zastosowane rozwiązania techniczne w budynkach są zgodne z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że obsada personelu DPS pod względem liczby i kwalifikacji zapewnia mieszkańcom domu świadczenie wszystkich usług na poziomie obowiązujących standardów.

Na 145 miejsc znajdujących się w DPS było zatrudnionych 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a liczba pracowników zatrudnionych w poszczególnych porach doby dostosowana była do potrzeb mieszkańców.

W DPS działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, które opracowują indywidualne plany wsparcia mieszkańców oraz wspólnie z nimi efektywnie je realizują.

Pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

W DPS zapewnione były wskaźniki zatrudnienia o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w *sprawie domów pomocy społecznej* (Dz. U. z 2005 r., Nr 217, poz. 1837).

Mieszkańcom DPS zapewniono dostęp do podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych oraz transport na wizyty i zabiegi.

Dom zapewnia mieszkańcom swobodny i nieograniczony dostęp do opieki pielęgniarstwa.

Mimo, że liczba pielęgniarek zatrudnianych jest wystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkańców, to DPS zapewnił mieszkańcom również możliwość swobodnego wyboru opieki pielęgniarstwa, przysługującej na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej* (Dz. U. Nr 112, poz. 654).

Ustalono, że gminy kierujące osoby do zamieszkania w DPS oraz Gmina Miasto Rzeszów prowadząca dom, terminowo wносиły opłaty za pobyt mieszkańców na konto DPS.

Gmina Miasto Rzeszów, jako organ prowadzący DPS, terminowo i w wysokościach zapewniających pokrywanie najważniejszych wydatków DPS, przekazywała środki budżetowe na prowadzenie domu.

W kontroli ustalono, że nie wszyscy mieszkańcy wywiązywali się z obowiązku wnoszenia w ustalonej wysokości opłat na pokrycie kosztów swojego pobytu w DPS.

Według stanu na dzień 20 kwietnia 2012 r. zaległości 16 mieszkańców na rzecz DPS z okresu od 2009-2012 roku (do dnia 17.04.2012 r.) wynosiły łącznie 43.926,85 zł, z tego 12.095,45 zł stanowiły należności od 4 zmarłych mieszkańców oraz 3.450,63 zł należności od

4 mieszkańców, wobec których DPS nie podjął jeszcze czynności w kierunku ich wyegzekwowania.

Maksymalna kwota obecnie egzekwowanych należności (tytuł komorniczy) wobec jednego mieszkańca wyniosła 8.905,01 zł, natomiast w przypadku należności jeszcze nie egzekwowanych wyniosła 1.717,01 zł.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób zobowiązanych do ponoszenia opłat za pobyt w DPS, opłaty te zastępczo ponosi gmina, z której osoba została skierowana do DPS.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie stosownie do art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o:

1. bieżące egzekwowanie należności od mieszkańców DPS z tytułu opłat za pobyt w placówce.
2. skierowanie do gminy/gmin wniosku o dokonanie opłaty zastępczej, o której mowa w art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w związku z występującymi zaległościami w regulowaniu opłat przez 16 mieszkańców DPS.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora przedstawienia, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR

Stanisław Sikora